

«Я народилась з піснею в душі» – зізнається талановита народна співачка Домнікія Сиса

У травні цього року Д. П. Сиса з Богушів відсвяткувала 80-річчя. Її щиро привітали з цією поважною ювілейною датою рідні, близькі і знайомі. Бо своїм чесним життям мужньо перенесеними випробуваннями долі і любов'ю до людей вона заслуговує на шану та повагу. Я ж пам'ятаю цю гарну, енергійну і талановиту жінку ще з початку сімдесятих років минулого століття, коли вона розпочала виступати на районній сцені і засвітилася перед глядачами як неперевершена виконавиця українських народних пісень, особливо наших, поліських. І так десятиліттями Домнікія Петрівна активно і закохано пропагувала і до нині пропагує неоціненні народні пісенні скарби з невичерпної криниці автентичної фольклорної спадщини багатьох поколінь жителів нашого краю.

Нещодавно, перебуваючи в службовому відрядженні у Богушах, завітав до світлої оселі Д. П. Сиси, яка сонячно усміхається людям своїми вікнами, ніжно тулиться до білокорих берізок та чорнобрізців, що тішать зір своєю скромною, але неповторною красою.

Коли ступив на просторе подвір'я, то попрохав дітей, які бавились на ньому, покликати бабусю. І от вона з'явилася на порозі - статечна, усміхнена і привітна. Незважаючи на поважні літа, її очі світяться молодю, а обличчя випромінює щедро сліди її далекої ніжної дівочої краси. Щиро вітаючись, дарую правдивий комплімент Домінікії Петрівни.

-Ой, коли то було! Хоча, справді, в молодості я була гарною дівчиною, - з усмішкою підтверджує мої слова господиня дому. - Подобалася хлопцям. Так, як я співаю в одній з моїх пісень.

А у тім садочку – коник вороненький,
Іде до дівчини козак молоденький.
Хлопець молоденький, мальована бричка,
Люблять мене хлопці, хоч я й невеличка,
Хоч я невеличка, хоч я небагата,
В мене ухажорів щодня повна хата.
Ой повная хата, ще й повнії сїні,
В мене ухажори всі лавки засїли.

тах. Дехто з односельчан мені казав: «Ніколи не подумав би, що ти станеш такою хорошою господинею». А я справді трудилася зранку до вечора, не покладаючи рук. Приємно, що це дало конкретні результати. Двом синам допомогла побудувати нові хати, багато в чому підтримала й дочку.

-Враховуючи вашу зайнятість у власному господарстві та побуті, ви, Домнікіє Петрівно, ще знаходили час для занять народною творчістю.

-Знаходила, бо без пісень і танців моє життя було б сірим і нецікавим. Тому, починаючи з 1964 року, коли я вперше вийшла на сцену, і до цих пір я брала і нині беру активну участь у проведених святкових вечорах та концертів. Ще раніше я навіть писала сценарії для їх проведення, а також власні пісні.

Зі слів Домнікії Петрівни, вона разом із самодіяльними митцями нашого району успішно виступала не тільки в рідному селі, Березному та Рівному, але й у сусідній Білорусі. І всюди її оригінальний фольклорний спів щиро сприймали глядачі та нагороджували бурхливими оплесками.

Добре відомий в районі та області сімейний співочий гурт, який очолює невтомна ентузіастка народної творчості Д. П. Сиса. До його складу входять її син Сергій, який, до речі, вже багато років завідує місцевим сільським клубом, його дружина Тетяна та їх дочки Оксана, Марія і Оля. Цей родинний творчий колектив вже протягом тривалого часу радує шанувальників пісні оригінальним репертуаром, який формує Домнікія Петрівна. У своїх виступах аматори сцени використовують також народні танці.

-Буває, просять мене працівники культури з інших сіл, щоб я їм допомогла здійснити постановку старовинних поліських танців, таких як «Шир» та «У саду». І я з приємністю ділюся з ними своїм досвідом, - розповідає моя співрозмовниця. Пропоную їм розучити наші автентичні місцеві пісні. У мене була гарна творча співпраця, на жаль, з передчасно померлим керівником народного аматорського хору РБК «Богуш», заслуженим працівником культури Федором Васильовичем Гощуком. На його прохання я не раз наспівувала пісні зі сво-

-А голос у вас, Петрівно, такий красивий, як і колись. Як ви змогли його зберегти?

-Напевно, душа і голос не старіють, — на хвилиночку замислившись, відповідає моя співрозмовниця. —Бо я народилася з піснею у душі.

-З яких пір ви пам'ятаєте себе співачкою? — запитую.

- Коли була ще зовсім маленькою, то у довгі зимові вечори у нашій хаті збиралися жінки, прями пряжу і тихо співали народні пісні. І я їх слова та мелодію відразу запам'ятовувала, а потім наспівувала дорослим. З тих пір отак з піснями у серці йду по життю.

-Як воно у вас склалося?

-Нелегка мені випала доля, бо виховувалась у багатодітній сім'ї, в якій батько загинув і нашій матері було важко одній піднімати на ноги п'ятеро дітей у важкий повоєнний час. Тому ми змалку звикли до селянської праці, рано починали заробляти собі на хліб. Я у шістнадцять років пішла трудитися у колгоспну льонарську ланку. Під час переробки трести на так званому агрегаті Санталова зі мною стався нещасний випадок. Одна жінка поставила мене, молоду, недосвідчену, на дуже незручну операцію, де мала сама працювати. От там у якийсь момент мою руку затяг-

нуло у механізм і дуже потрощило її. Не хочу вам розповідати про тодішні мій фізичний біль і душевні страждання. Хоча руку лікарі склали до купи, але мені у такому юному віці призначили другу групу інвалідності. Про це я нікому не хотіла признаватися. Саме у той важкий час мене рятували від розпачу пісні, своїм співом я гоїла зранені душу і тіло. Отак я витримала важкий удар долі, щоб потім жити повноцінним життям.

Прийшов час і Домнікія вийшла заміж, народила і разом з чоловіком виховала двох синів і дочку. Молоді завели власне господарство, в якому доводилося важко працювати.

-Я хотіла, щоб у мене все було не гірше, ніж в інших людей, або навіть краще, - розповідає Д. Сиса.- А ще бажалося дітям допомагати, коли вони створили власні сім'ї. Тож доводилося обробляти чимало поля, утримувати бичків, по 5-7 свиней, домашню птицю. Усе оце треба було щодня нагодувати, напоїти, доглянути. А ще я встигала допомагати людям обробляти городи, ходити у ліс по ягоди і гриби, а вечорами ще вправлялася вишивати. І все я робила з піснею на ву-

го репертуару. Талановитою, доброю та інтелігентною людиною був Федір Васильович, Царство йому Небесне...

-До речі, Домнікіє Петрівно, скільки ви знаєте народних пісень?

-Я їх не рахувала, але, думаю, що 500-600 набереться. Адже я постійно поповнюю свій творчий багаж. Скажімо, почула нову пісню на весіллі, на хрестинах, або так просто від старших людей і вона вже у моєму репертуарі.

На завершення приємної і щирої розмови Д. П. Сиса проспівала мені ще одну оригінальну народну пісню. Я зворушливо, з насолодою слухав її голос, що йшов з глибини душі, граючи на ніжних струнах людських почуттів.

Коли насамкінець фотографував Домінікію Петрівну серед барвистого розмаїття квітів у саду, то вона з любов'ю, гладила ніжні просвітлені голівки чорнобривців і промовляла:

-Які вони гарні, довго цвітуть, радують серце. На жаль, прийдуть холоди і зів'яне їхня краса. Але ж тільки до весни...

Павло РАЧОК.